

Miljökravsmodul: Polymera material Plast (Polymeric material Plastic)

Information till kravställaren

Kraven i denna miljökravsmodul kan ställas på polymera material (plast). Plast kan förekomma i inredningar i materielsystem, t ex konstläder, en knapp på en spak, handtag, rattar eller i enskilda föremål t ex isokärl och dunkar. Vid behov av stöd kontakta hallbarhet@fmv.se.

I denna miljökravsmodul definieras vilken typ av krav som avses i vänster kolumn. "L" markerar ett lagkrav inom området. "M" markerar ett miljökrav (innebär högre krav än lagstiftningen).

Kravställaren kan ange modulens krav i den tekniska specifikationen (TS) / kravspecifikationen eller i verksamhetsåtagandespecifikationen (VÅS/SoW). Kravställaren måste själv göra bedömningen om var ett krav lämpligen ska placeras samt om det är relevant att ställa alla eller vissa av kraven utifrån upphandlingens art. Miljökravsmodulen ska endast ses som ett stöd i arbetet.

Krav mot grå bakgrund är sådana som omfattas av kraven i Försvarssektorns Kriteriedokumentet. Kraven kan användas i TS för att lyfta fram vilka ämnen, specifikt för dessa produkter, som är viktiga att bevaka, rapportera och även följa upp. Övriga krav kan komplettera Försvarssektorns Kriteriedokument beroende på upphandlingens art.

Obs! Direkt efter miljökravsmodulen följer viktig information om miljöpåverkan, relevanta lagar, miljökrav inom området. Läs denna information innan du använder kraven i modulen.

I enlighet med Reach (EG 1907/2006) och KIFS 2017:7 används begreppet "vara" [eng: "article"] respektive "kemisk produkt" [eng: "chemicals (substances and mixtures)"] i miljökravsmodulerna. Vid användning av kraven i VÅS eller TS går det bra att byta ut begreppet "vara" respektive "kemisk produkt" till motsvarande projektspecifikt begrepp.

Krav-typ		Miljökrav i TS	Text till svarsbilaga
	1	<u>Metallföreningar</u>	
M/L	1.1 Svenska	Följande metaller/metallföreningar ska inte vara avsiktligt tillsatta i varan: <ul style="list-style-type: none"> Bly (CAS 7439-92-1) och dess föreningar. Kadmium (CAS 7440-43-9) och dess föreningar. 	Uppfylls detta skall-krav? Ja/Nej
	English	The following metals/metal compounds shall not be deliberately added to the article: <ul style="list-style-type: none"> Lead (CAS 7439-92-1) and its compounds. Cadmium (CAS 7440-43-9) and its compounds. 	Is the shall-requirement fulfilled? Y/N
	Hjälp-text	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Dessa ämnen omfattas av Försvarssektorns kriteriedokument men kravet kan användas i TS för att lyfta fram vilka ämnen, specifikt för dessa produkter, som är viktiga att bevaka, rapportera och även följas upp.</i>	
	2	<u>Mjukgörare</u>	
M	2.1 Svenska	Följande mjukgörare ska inte förekomma i halter över 0,1 vikts-% i varan: <ul style="list-style-type: none"> Ftalater som finns upptagna på Kandidatförteckningen. <p>Länk till ECHA:s kandidatförteckning: https://echa.europa.eu/candidate-list-table</p> <p>Anm. I de fall där EU-lagstiftning anger ett lägre gränsvärde än 0,1 vikts-% i varan (alternativt förbjuder användning), ska lagstiftningens begränsningar tillämpas.</p>	Uppfylls detta skall-krav? Ja/Nej

	English	The following plasticiser shall not occur in concentrations exceeding 0.1 w/w-% in the article: <ul style="list-style-type: none"> Phthalates on the Candidate list Link to ECHA's Candidate list: https://echa.europa.eu/candidate-list-table Note: For cases where EU-regulation specifies a lower limit than 0.1 w/w-% of the substance (alternatively prohibit use of it), the EU-regulation's limits apply.	Is the shall-requirement fulfilled? Y/N
	Hjälpstext	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Dessa ämnen omfattas av Försvarssektorns kriteriedokument men kravet kan användas i TS för att lyfta fram vilka ämnen, specifikt för dessa produkter, som är viktiga att bevaka, rapportera och även följas upp.</i>	
	3	<u>PAH-er</u>	
L/M	3.1 Svenska	Halterna av PAH (Benz(a)pyren, Benz(e)pyren, Benz(a)antracen, Krysen, Benz(b)fluoranten, Benz(j)fluoranten, Benz(k)fluoranten, och dibenz(a,h)antracen) ska inte överstiga 1 mg/kg i varan.	Uppfylls detta skall-krav? Ja/Nej
	English	The levels of all combined PAH (Benzo[a]pyrene, Benzo[e]pyrene, Benz[a]anthracene, Chrysene, Benzo[b]fluoranthene, Benzo[j]fluoranthene, Benz[k]fluoranten and Dibenz[a,h]anthracene) shall not exceed 1 mg/kg in the article.	Is the shall-requirement fulfilled? Y/N
	Hjälpstext	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Dessa ämnen omfattas av begränsningar i Bilaga XVII till REACH. De omfattas även av begränsningar genom Försvarssektorns kriteriedokument på grund av sina cancerframkallande, mutagena och bioackumulerande egenskaper men kan användas i TS för att lyfta fram vilka ämnen, specifikt för dessa produkter, som är viktiga att bevaka, rapportera och även följas upp.</i>	
	4	<u>PVC</u>	
M	4.1 Svenska	Varan ska ej innehålla polyvinylklorid (PVC).	
	English	The article shall not contain polyvinylchloride (PVC).	

	Hjälptext	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Om detta är ett lämpligt krav beror på den specifika upphandlingens art.</i>	
		Miljökrav i VÅS/SOW	
	5	<u>Information avseende övriga ämnen i varor</u>	
M/L	5.1 Svenska	Leverantören ska ange om följande metaller/metallföreningar är avsiktligt tillsatta i varan: <ul style="list-style-type: none"> Tenn (CAS 7440-31-5) och dess föreningar. 	
	English	The supplier shall identify if the following metals/metal compounds are deliberately added to the article: <ul style="list-style-type: none"> Tin (CAS 7440-31-5) and its compounds. 	
M	5.2 Svenska	Leverantören ska informera FMV om varorna innehåller: <ul style="list-style-type: none"> Högfluorerade ämnen (PFAS), namnet inkl. CAS-nr på ämnet och dess koncentration. Nanomaterial*, inkl. funktionen och positionen av nanomaterialet. Flamskyddsmedel, namnet inkl. CAS-nr på ämnet och dess koncentration samt till vilken/vilka delar av varan det har tillsatts. <p><i>*Ett naturligt, tillfälligt, eller tillverkat material som innehåller partiklar i ett obundet tillstånd eller som ett aggregat eller som ett agglomerat och där, för 50 % eller mer av partiklarna i nummerstorleksfördelningen, en eller fler externa dimensioner är mellan storleksintervallen 1 nm-100 nm (nanometer). Definitionen följer Kommissions Rekommendation 2011/696/EU för definitionen av nanomaterial.</i></p>	<i>Styrkande av krav: Leverantören ska lämna en redovisning enligt krav.</i>

	English	<p>The supplier shall inform FMV if the articles contain:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Highly fluorinated substances (PFAS), the name incl. CAS-no for the relevant substance and its concentration. • Nanomaterial, incl. function and position of the nanomaterial. • Flame retardants, name incl. CAS-no. and concentration, as well as to what/which parts of the article it has been added. <p><i>* A natural, incidental, or manufactured material that contains particles in an unbound state or as an aggregate or as an agglomerate and where, for 50 % or more of the particles in the number size distribution, one or more external dimensions is in the size range 1 nm-100 nm (nanometers). The definition follows Commission Recommendation 2011/696/EU on the definition of nanomaterial.</i></p>	<p><i>Verification of fulfilment: The supplier shall submit a statement as required.</i></p>
	Hjälp text	<p><i>Till kravställare (röd text tas bort): Det är önskvärt att varorna inte innehåller PFAS (för mer information se nedan i "Relevant lagstiftning"). Det är möjligt att det finns fall då det är nödvändigt att varan innehåller PFAS, men för att FMV ska kunna hantera försörjningstrygghetsrisker så måste information om PFAS efterfrågas. Kontakta hallbarhet@fmv.se vid behov av stöd.</i></p>	
	6	Information avseende ämnen på Kandidatförteckningen eller bilaga XIV till Reach	
L/M	6.1 Svenska	<p>Ämnen/föreningar som återfinns på Kandidatförteckningen och ingår i varan ska redovisas i särskild förteckning.</p> <p>Förteckningen ska innehålla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handelsnamnet på varan inkl. komponent som innehåller ämnet. • Kemiskt namn på ämnet inkl. CAS-nr eller motsvarande • Halt (vikts-%) av ämnet i varan. • Information om leverantören planerar att substituera ämnet som är upptaget på ECHA:s Kandidatförteckning. • Information om hur leverantören kommer att säkerställa försörjningstrygghet för FMV av den aktuella varan under hela avtalsperioden. • Information om ämnet finns upptaget på Reach, bilaga XIV samt ID för ansökan alternativt tillståndnummer. <p>Länk till kandidatförteckningen: https://echa.europa.eu/candidate-list-table</p>	<p><i>Styrkande av krav: Leverantören ska delge en förteckning enligt kravet, alternativt redovisa att inga ämnen på Kandidatförteckningen ingår.</i></p>

	English	<p>Substances/compounds listed on the Candidate list and as ingredients in the article shall be declared in a separate document.</p> <p>The declaration shall include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The trade name of the article incl. component containing the substance. • Chemical name of the substance including CAS-no or equivalent. • Concentration (w/w %) of the substance in the article. • Information about whether the supplier plans to substitute the substance included on ECHAs Candidate List. • Information regarding how the supplier will ensure Security of Supply to FMV of the component in question throughout the contractual period. • Information regarding if the substance is included in Reach, Annex XIV and its application ID respectively its authorization number. <p>Link to the Candidate List: https://echa.europa.eu/candidate-list-table</p>	<p><i>Verification of fulfilment: The supplier shall submit a declaration as, alternatively declare that no substances on the Candidate list are included.</i></p>
	Hjälptext	<p><i>Till kravställare (röd text tas bort): Om anbudsgivaren redovisar ämnen > 0,1% per vara (enligt definition i REACH) måste undantag från Kriteriedokumentet sökas. FMV accepterar inte förekomst av sådana ämnen annat än om det finns synnerliga skäl.</i></p> <p><i>Kontakt hallbarhet@fmv.se vid behov av stöd.</i></p>	
	7	<p><u>Krav på bevakning och information avseende Kandidatförteckningen</u></p>	
L	7.1 Svenska	<p>Leverantören ska under kontraktstiden bevaka förändringar av ECHA:s Kandidatförteckning. [Ange kontaktyta i FMV-projektet/avtalet] ska informeras inom 3 månader från att Kandidatförteckningen uppdaterats om varor inom avtalet innehåller ämnen på Kandidatförteckningen. (Länk till kandidatförteckningen: https://echa.europa.eu/candidate-list-table)</p>	
	English	<p>The supplier shall during the contract period monitor changes in ECHA's Candidate list. [Ange kontaktyta i FMV-projektet/avtalet] shall be informed within 3 months of the update of the Candidate list if articles within the contract contains any substances listed on the Candidate list. (Link to the Candidate list: https://echa.europa.eu/candidate-list-table)</p>	

Ändrad fältkod

	Hjälptext	<i>Till kravställare (röd text tas bort vid användande): Kravet är lämpligt att ställas i ett ramavtal eller om avtalet innehåller löpande leverans av produkter där information om kandidatämnen lämnats vid första leverans. Om leverantören redovisar kandidatämnen > 0,1% per vara måste undantag från Kriteriedokumentet sökas. FMV accepterar inte förekomst av sådana ämnen annat än om det finns synnerliga skäl. Kontakta hallbarhet@fmv.se vid behov av stöd.</i>	
	8	<u>Effektiva resursflöden/ Cirkulära resursflöden</u>	
M	8.1 Svenska	Leverantören ska informera [välj alternativ Försvarsmakten/FMV] om varorna innehåller plast från återvunnet eller förnyelsebart material.	
	English	The supplier shall inform [välj alternative Swedish Armed Forces/FMV] if the article contains plastic from recycled or renewable material.	
	Hjälptext	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Dessa krav kan vara lämpliga att ställa i en modifierad miljöplan. Kan även vara en relevant fråga att ställa i en RFI.</i>	

Information om miljökrav:

Plast är ett polymert material som anses ha stor negativ miljöpåverkan om det kommer ut i naturen, dels genom sina fysiska och fysiologiska effekter på marina organismer och dels när plasten sönderdelas till mikroplaster. Utöver det så kan också flera av de additiv som är tillsatta till plasten frigöras och orsaka negativa miljöeffekter. Dessa additiv kan vara flamskyddsmedel, mjukgörare och värme- och UV-stabilisatorer, biocider, pigment och fyllmedel.

Flamskyddsmedel kan vara halogenerade (t.ex. PBB, PBDE, eller klorparaffiner) av vilka många är mycket miljö- och hälsofarliga. Flera mjukgörare är olika typer av ftalater, där många är klassificerade som reproduktionstoxiska. Följaktligen är det viktigt att ställa krav på plastens innehåll.

Även typ av polymerer kan påverka miljö och hälsa, till exempel så kan PVC vid brand bilda saltsyre-rök som är skadligt för människa.

Relevant lagstiftning:

- Förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier. REACH har antagits för att förbättra skyddet av människors hälsa och miljön från risker som kan förorsakas av kemikalier
 - Det finns lagförslag att genom Reach-förordningen lägga ett *förbud på alla PFAS ämnen*-med undantag där användningen har bedömts som essentiell. Detta förbud beräknas träda i kraft år 2025¹.
 - Begränsning av PAH-er i plast- och gummikomponenter som kommer i direkt och långvarig eller under kort tid upprepade kontakt med människors hud eller munhåla under normala eller rimligen förutsebara användningsförhållanden, se villkor 50 bilaga XVII till Reach.
- Förordning (EG) nr 2019/1021 (POP) förbjuder eller begränsar användningen av långlivade organiska ämnen (Persistent Organic Pollutants, POP) i både kemiska produkter och varor. Avfallsförordning (2020:614) Denna förordning innehåller bestämmelser om avfall, avfallens hantering och avfallsförebyggande åtgärder.
- RoHS-direktivet (2011/65/EU) – Polymera material som finns i varor som innehåller elektriska och elektroniska komponenter kan ibland innehålla olika kemiska ämnen som exempelvis ska hindra plasten från att fatta eld om den blir överhettad. RoHS-direktivet, utöver REACH-förordningen, begränsar vilka kemiska ämnen som får finnas i den här typen av varor.

Miljökrav

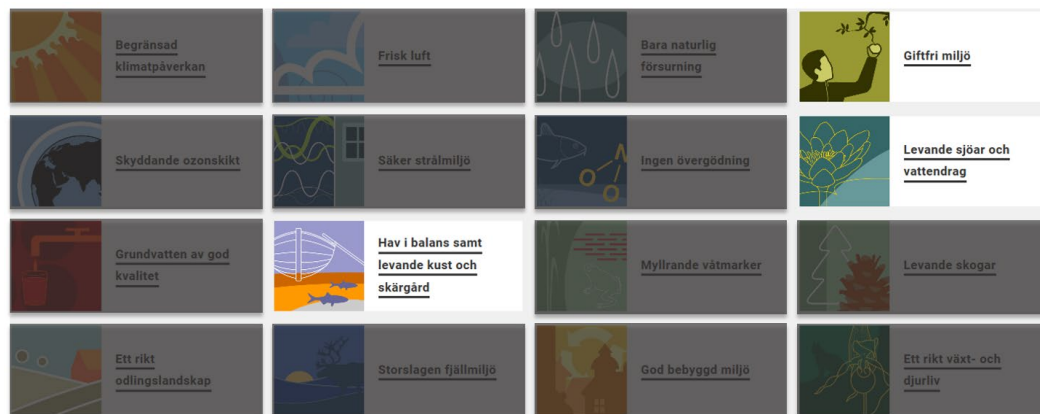
Det kan vara rimligt att ställa högre krav än lagstiftningen samt ställa informationskrav för att få leverantören att reflektera över sina val av additiv. För intern styrning inom kemiområdet, se TjF Kemi - kemiska produkter och kemiska ämnen i varor.

Andra relevanta miljökravsmoduler:

- Se komposit- och sandwichmaterial
- Se Drift- och underhållskemikalier

¹ För lagförslag (begränsning av PFAS), se <https://echa.europa.eu/sv/restrictions-under-consideration/-/substance-rev/72301/term>
Version 10, mars 2023

Berörda nationella miljömål

Berörda globala hållbarhetsmål

